

RDZAWY (7) *ai*

a jasne.

sg m N rdzawy (5). ◊ *f* [*N rdzawą.*] ◊ *A rdzawą* (1). ◊ [*L rdzaw(e)j.*] ◊ *n A rdzaw(e)* (1). ◊ [*pl A subst rdzaw(e).*]

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów).

1. O metalach: *pokryty warstwą rdzy lub śniedzi; rubiginosus Murm, BartBydg, Mącz, Cn; aeruginosus, ferruginosus, rubiginus Mącz; ferrugineus Cn* (6) :

a. O żelazie: *zardzewiały* (5) : *Murm* 125; *BartBydg* 133b; *Rubiginosus, Rdzawy/ Zárdźiewiały Mącz* 359b, 4d; [á *ták ten pośel według ziemłkiego zwyczáiu do mnie z pośelłtwem iedzie w ták rdzawy zbroi HistOtton* 58v, 55v; *StryjKron* 734; *Dziś oracz, pługiem rolą tam kopając krzywym. Najduje hełmy rdzawe StryjPoczqt* 232; *Volck Xxx2*].

[*W charakterystycznych połączeniach: hełm rdzawy(-a), zbroja.*]

Wyrażenie: »rdzawe żelazo« (1): *Dobrze też y to ná párzenie/ gdy rdzawe żelázo rośpalifz/ a othem ie poleiefz/ onę páre w się puścifz SienLek* 116v; [*SienHerb* 614b].

b. O miedzi: *zaśniedziála* (1) : *AErugo – Rdza na miedzi albo, na s'rebrze. AEruginosus, aerugine obductus – Rdzawij. Calep* 36a.

2. W kolorze rdzy: *czerwonobrunatny; rubiginosus Cn* (1) : [*Ferrugineus Eifenfarb/ oder Schwartz vnnd roth wie Roft Rdzawy/ Ridzy ArtNom Mv.*]

Szereg: »śmiady albo rdzawy« (1): *Po czym poznać płód vmarły [...]. Szofte gdy oczy brzemienney wpadną á barwa iey biała w śmiadą albo w rdzawą fie przemienia FalZioł V* 32v.

a. [Zabarwiony na czerwono z powodu obecności rdzy:

Szereg: »rdzawy albo rudawy«: *Wodá rdzawa álbo rudawa/ to ieft z rudą łzpiże nieiákiey zmiefzána [...] pośpolicie łą złe wśzytki Cresc* 1571 11 (*Linde*).]

Synonimy: **2. śmiady; a. rudawy.**

Cf NIERDZAWY, **RDZEWIAŁY**, [RDZOWATY], RDZYSTY, **ZARDZEWIAŁY**